

УДК 331.08:338.48

Козловський Д.А.¹, Цвілий С.М.²

¹ студент, НУ «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя

² канд. екон. наук, доцент, НУ «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя

ІННОВАЦІЙНО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ НАБУТТЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ НА РИНКУ ПРАЦІ РЕГІОНУ

В сучасний період воєнного стану економіки України постають завдання пошуку маловитратних і, водночас, ефективних засобів раціональної організації регіонального ринку праці, вдале насичення компетентними високоякісними

конкурентоспроможними трудовими ресурсами, більш ефективно використання, можливостей закладів вищої освіти [1]. Актуальності набуває оцінка тенденції інтелектуалізації праці та її впливу на конкурентоспроможність працівника на ринку праці і можливість вдосконалення організації і регулювання регіонального ринку праці за максимального використання трудового потенціалу структурних підрозділів закладів вищої освіти (ЗВО), які здійснюють на інноваційних засадах підвищення кваліфікації економічно-активного населення у сфері гостинності.

Регулювання регіонального ринку має відбуватися з урахуванням техніко-економічних, організаційних і демографічних особливостей певного регіону, що забезпечить в результаті високі соціально-економічні показники його розвитку [4]. Динаміка вітчизняного соціально-економічного розвитку і досвід провідних зарубіжних країн демонструють, що високий рівень інноваційності технологій призводить до витіснення зі сфери гостинності малокваліфікованих працівників і носіїв тривіальних професій, викликає потребу у найманні адаптованого до вимог сучасних кризових інноваційних технологій персоналу, що гнучко реагує на професійні зміни. З одного боку, в умовах війни стрімко змінюються вимоги до працівників сфери гостинності України, що відбивається на кваліфікаційно-професійній і галузевій структурі зайнятого населення. З іншого, зростає роль і значення працівників у забезпеченні ефективності бізнес-процесів компаній [2].

Сталості набуває трансформація моделі компетентностей працівника й самі динамічні зміни стосуються професійної складової цієї моделі: рівня знань, майстерності, отриманих навичок, накопиченого досвіду у трудовій діяльності.

Програми професійної підготовки і перепідготовки є напрямком активної позиції зайнятості на ринку праці, оскільки перспективи зайнятості, особливо в умовах структурної перебудови, пов'язані з розвитком людських ресурсів: якісна освіта і висока кваліфікація надійно охороняє працівників від безробіття [3].

Заклади вищої освіти (ЗВО) мають істотний вплив на процес формування

високоякісних трудових ресурсів на регіональному ринку праці. Не зважаючи на надзвичайно складну економіко-політичну, військову та соціально-медичну ситуацію, є можливості, реалізація яких призведе до зростання активності трудових ресурсів та перетворення їх у провідних суб'єктів ринку праці регіону. Йдеться про створення на базі провідного ЗВО регіону інноваційної структури – регіонального центру підвищення кваліфікації (РЦПК), який може забезпечити інтеграцію і координацію діяльності учасників ринку, активізує їх науково-практичний зв'язок і забезпечить прискорений розвиток економіки регіону [5].

Ринок освітніх послуг перенасичений суб'єктами, які надають освітні послуги економічно-активному населенню за рахунок підвищення кваліфікації (бізнес-тренінги, коучинги, семінари, конференції, форуми), і всі ці суб'єкти є бізнес-орієнтованим. Така схема організації бізнес-процесів не дає корисних знань замовникам (клієнтам) у зв'язку з низькою кваліфікацією бізнес-тренерів.

Сьогодні синергію розвитку трудових ресурсів сфери гостинності може забезпечити кооперація ЗВО, підприємств галузі, малого бізнесу та держави, що дозволить вирішити завдання підготовки сучасних кадрів на інноваційних засадах. Цей підхід передбачає відкриття освітньо-наукових центрів, особливо в галузі сучасних інноваційних технологій, організацію і здійснення цільових наукових програм, спільну розробку робочих програм курсів, створення систем безперервного навчання і перенавчання без відриву від робочого місця, бізнесу. Встановлення взаємовигідних зв'язків між ЗВО, з одного боку, і підприємств сфери гостинності, зокрема, середнього, малого та мікробізнесу, з іншого боку, забезпечить базу для виведення з кризи всіх підсистем професійної підготовки в державі і окремих регіонах. Співробітництво в напрямку розробки й освоєння інноваційних технологій, створення спільних центрів, забезпечення наукових студій певним обладнанням, організації практик студентів, розвитку постійно діючої системи підвищення кваліфікації персоналу дозволить наростити якість трудового потенціалу та полегшити проблему працевлаштування випускників ЗВО в посткоронавірусній перспективі, зменшуючи структурне безробіття.

Список використаних джерел:

1. Tsviliy S., Gurova D., Kuklina T. Marketing competitiveness of hotel and restaurant enterprise: theoretical approach and methods of definition. *VUZF Review*. Republic of Bulgaria, VUZF University of finance, business and entrepreneurship, 2021. Vol. 6. №2. June. P. 30–41.
2. Tsviliy S., Gurova D., Kuklina T. Research of the specifics of providing tourist education in the latest conditions: marketing approach. *Role of science and education for sustainable development* : monography ; Part 2.13. University of Technology, Katowice, Poland, 2021. P. 252–266.
3. Tsviliy S., Gurova D., Zhilko O. Improving the training of professionals in the tourism industry on the basis of according to world experience in the use of innovative approaches to design learning outcomes. *Modern approaches to ensuring sustainable development : collective monograph*. Academy of Silesia. The University of Technology in Katowice Press, Poland. 2023. P. 460-470. DOI: 10.54264/M020.
4. Tsviliy S., Gurova D., Zhilko O., Zaitseva V. Professional online training of specialists for the domestic tourism and recreation industry. *Digital macro trends and technologies of the XXI century: monograph. Part I* ; Edited by I. Tatomyr, Liubov Kvasnii. Praha: OKTAN PRINT, 2022. P. 158-170. DOI: [10.46489/dmtatotc-02](https://doi.org/10.46489/dmtatotc-02).
5. Vasylychev D., Tsviliy S., Zhilko O. Socio-economic aspects of staff's innovative development and training in service enterprises: world and domestic experience. *Digital transformation of society: theoretical and applied approaches* : monography ; Monogr. 46, University of Technology, Katowice, 2021. P. 315–326.